

Aangajaaqnaqtunik Atuqniq Havagvikmi Maliktakhat

Pidjutaa

1. Hapkuat maliktakhat ikajuqtait Atanngujaq Havaktiillu ilitarinikkut qanuriliurutikhanik pitqujauhimajun kiunikkut atuqnirnik taanganik, higaaqluknik aallanikluunnit havautinik Nunavut Kavamatkut (GN) havagviani. Una ilaqaqtuqlu hulaqutait taanganik, higaaqlunik aallanikluunniit havautinik hulaqutivaktait havaktiup pidjutinginnik havagiami havaakhamiknik munarijamikniklu.
2. Atanngujat tamaitalu Havaktuliqijiit (HR) havaktiit pijukhat ihumakmiknik hiamitiqtailinikkullu havagutigiliraangat havaktimik piqarungnarhijuq hunanik atuqnikkut ihuangidjutimik piliinnarlunilu ihuarhaidjutikhanik hulinirnik taimaatun havaktiup aturnia taanganik, higaaqluknik aallanikluunniit havautinik hulaqutikpat havaktiup havagutainnik, hulidjutainnik malinginnikkulluunniit havakviup aturutainnik.

Aturuti

3. Hapkuat maligaghāt aturutiqaqtun tamainnun havaktiinnun GN-kunni ukunani lu kavamatkunni timiqutainni.
4. Tamaita havaktiit inuillu havaktuktun pidjutigiplugin GN-kun niriuktajun pingillutik atungillutik, niuvvaangillutik tuniqhaingillutikluunniit taanganik, higaaqlunik aallanikluunniit havautinik GN-kut igluqpainni havaknaqtillugulu ikaaqnirni tahamaniigitkaluaqhuni GN-kut piqutainni.

Qanuriliurutikhat Hulidjutinikkut Aangajaaqnaqtunik Havautinik Atuqnirnik Havagvikmi

5. Atanngujaq tautugumiuk havakti aangadjittuq havagvikmi taanganin, higaaqluknin aallanikluunniit havautinin humaangittuq piniq pikpak atahuinnarmik taimaaluuunniit aangajaaqniq/iminganik aularaanginnaqpataq, Atanngujaq havaktakhait hapkuat qanuriliurutin:
  - a. Uqaqatigilugu Havaktuliqijiit (HR) havakti uqautigilugulu ihumagijaujuq.
  - b. Titiraqlugin hapkuat naunaitkutin uvani Havautinik Atuqnikkut Qanuriliuqnirmi Unniudjutimi (Ilaliutihimajuq B):
    - Atia havaktiup;
    - Tamaita ilitturidjutit (ilaliutihimalugin naunaijaqpiqahimajun qanuriliurutin) ukuallu qujaginnat aallat pidjutit pidjutiujuun qanuriuliunqirmun;
    - Qujaginnat ilitturidjutit ikjuruti ihumanirmun havakti aangajaaqtuq/imingajuq havagvikmi pinirmin havautinik aturnirnik umingalu/uumingaluunniit hunanik atuqnikkut ihuangidjutimik.

Havaktuliqinikkut Ikayuutikhaq Makpiraaq

1006: Taanganik, Higaaqluknik Aallaniklu

Aangajaaqnaqtunik Havautinik

- c. Piluni nakuujunik qanuriilurutikhanik pipkainikkut havakti qajangnaittunik ingilradjutiqaqtuq ihuaqtumun upaktakhaanun.
  - d. Uqautilugu havakti aniqulugu GN-kut havagvianin.
  - e. Unniutiglugit tukliqmik qulvahitqijat atanngujat qanuriilurutimi ukuallu Havaktuliqijini Kivgaqtuijit.
  - f. Ihumaliuqtaukpat pijukhaq miitiqatigihuiqqata Havaktuliqijini Kivgaqtuijit, maliktakhait aturutikhanik titiraqhimamajun uvani HRM 801: Havaktunun Huaktuutit.
6. Atanngujaauq pijukhaungittuq munaridjutinik havaktiup hunanik atuqnikkut ihuangidjutinik; Atanngujaup havagutaa imaatin ikajurnikkut havaktiup havagutainnik qinirhiarnikkut mamiharutikhanik taimaatun havakti ajurhautiqaqqat uumannga hunanik atuqnikkut ihuangidjutimin.
7. Havakti ajurhautiqaqqan uumannga hunanik atuqnikkut ihuangidjutimin, ihumagijakhait hapkuat atuliraangamik taanganik, higaaqluknirnik aallanikluunniit havautinik hulaqutivaktait pijaarnikkut qajangnaittumik ihuaqtumiklu havaknikkut havaamikni havagutimiknik munarijamikniklu:
- Uqarniit hunanik atuqnikkut ihuangidjutimik pidjutilimaittuq havaakhaiqtittinikkut GN-kunni;
  - GN-kut havagutikhaqaqtun ikajurnikkut tamainnik havaktinik uqaqhimamajun ajurhautiqaqtun uuminnga hunanik atuqnikkut ihuangidjutimik;
  - Niriuktauniaqtun havaqatigiiknikkut qujaginnani havavikni ikajurutinik pidjutiqaqtuq hunanik atuqnikkut ihuangidjutinik; imaal
  - GN-kut ikajurniaqtait hivullirnikkut pinikkut ihuaqtunik qanurilurutikhanun qinirhianikkut hiamitiqtaujukhaungittunik taaktinin uqaudjutinik hanaqidjutiniklu.
8. Havakti uqarhimakpat piqangittut hunanik atuqnikkut ihuangidjutimik ikajuqtauriaqanginnnirnikluunniit, atanngujaq havaktakhait hapkuat:
- a. Ilitturipkainikkut atanngujat niriuktaa havakvit qanuriuqtukhat pimmarigharnikkut havagutimiknik, qanuriliurutimiknik maliklugillu havavikmi aturutinik;
  - b. Ilitturipkaqpataa havakti taimaatun atanngujat munarihimmaarniaqtaa titiraqlugillu havaktiup havagutait qanuriliurutaillu;
  - c. Ilitturipkaqpataa havakti taimatu havagutait pimmarighijuummingitpata, atanngjait aallanik huaktuinikkut huliniaqtun;
  - d. Ilitturipkarniaqa havakti pilik aturutikhanik hailihimajun ikajurutikhat hunanik atuqnikkut ihuangidjutimi imaal
  - e. Titiraqluni titiqqamik havaktimun naunajaqlugu uqautini.

9. Piqangitpat pimmarighijuummirutinik havaktiup havagtainnun, Atanngujaq maliktakhait hapkuat aturutikhat titiraqhimagun uvani HRM 801: Havaktunun Huaktuutit.
10. Atanngujaq uqaqatigittaqaqtaa Havaktuliqijini Kivgaqtuijit Havakvia uqaudjutikhanik ikajurutikhaniklu qujaginnaq ubluqhiutini.

Tautungnarniit Aangajaarnirnik Taanganik, Higaaqlunin Aallaninluunniit Havautinin

11. Hapkuat titiraqhimagun qanuridjutinik naunaikutiniklu ilitturipkaqtinniarungnarhijun aangajaqnirnik iminganirnikluunniit talvannga hunanik atuqnikkut ihuangidjutimin. Ilahimajaujukhaq hapkuat titiraqhimagun qanuridjutit naunaikutillu pijaaqtaaqtullu hulaqutinin kaffiujunin qanuriliurutinin, pijun talvannga ilagiiktunin/piqatigiinrin pidjutainnin uumanngalu aanniarnikkut pidjutimin. Hapkuat titiraqhimagun atuqtaujukhat ikajurnikkut titiraqhimanikkut kihimi atuqtaungilluni turaangadjutauluni ihumaliurnikkut taimaatun havakti angajaaqqat imirnin, higaaqlungnin aallaninluunniit havautinin:
  - a. Havagutait: Havalluarungnaiqtuq, havakniit kajumiqtun, havagungnaiqpaktuq havakpakqaaqhuni. Havaktiup turangaania nakuunginniillu havaknirnik pijjaqtigtut qilamik. Havakti qujaginnainnarniaqtuq, piugulhilluni, imaaluu/imaaluunniit ninggalhilluni, ihuittullu amigaiqjuummirlutik. Ihuittumik ihumaliurutin qajangnarhilualiqtun. Havakti unaguhainnaliquq iqulirniarungnarhijuqlu havagutitigun. Havakti nuutirniarungnarhivaa havavini tautuktaulluarnainnakkut atanngujamin taimaaluuunniit piniarungnarhivuq avaliingaarumanikkut qanuriliurutinik (imaakiaq, ukkuaminik ukkuaqattarhimanirk);
  - b. Havagiaqtuqhimanginniq: Tautungnaqtuq amigaiqjuummirmirnik piqattarnirnik qanurinninginniklu havagiaqtuqhimanginnikkut (imaakiaq, Hivulliunni Tallimiunniluunniit) amigaiqjuummiqtullu uqaqpaktain aanniarutinnuanik. Havakti kinguvakhimainnalihuni havagiaqtturnikkut, havaguiqnarijuktuq, qitiqqugaangat niriaqtuqhimaaqpaklirhuni naunaqtunilu ahinungauhimakhuni havaaminin.
  - c. Havattiarnikkut: Havakti hagingitait naunaikutin, havagutigingillugit havaktakhat, havagutigilugit qujaginnaq, taimaaluu/taimaluuunniit piqaqtuq amigaittunik ihuittunik taiguaruminaittuq taimaaluu/taimaluuunniit kangiqhinnaittuq. Havakti piniarungnarhijuq uqaqluni aallanin pidjutijuq taimailiurutinik, apirluni aallanik havaakkut havaktakhanik atukkirumainnaraanginnaqlunilu havaqatiminin.
  - d. Qanuridjutaa Qanuriliurutaillu: Havakti qivihajuqtuq uqarnirnik mighaagun imirnikkut, higaaqlunkun ukunaniilu/ukunaniiluunniit havautini. Havakti tautungnarniqarniarungnarhijuq kiunguhungnirnik uppiringilugillu havaqatiminik.

- e. Timingani Tautungnarniit: Tautungnarniqarungnarhijuq aallanguqtirnik imaatin amigaiqjuummiqtunik kappiahungnirnik, kiunguhungnirnik, algat hajuktun, puvittuq aupadjaktuqluunniit akulianga, aupadjaktut ijit, kangiqhinnaittut uqautait, pihudjarihuiqtuq, ingattaqtuqtuq, nutqangalimaiqtuq, naimannaqtun imiit/higaaqluit tipait, uqaqtuq akiaruqmi/nukini qiliunirnik, naunaqtun pautungujaarniit, pinniliqtuq tautugiami timimilu halumaiqnianik.
- f. Ihumakkut-inungmiunikkullu Hulaqutin: Piqarniarungnarhijuq tautungnaqtunik aallanguqnirnik imaatin qanurinninga aallanguhainnaqtaaqnia, ihuittuni uqarutinik qialuniluunniit kiudjutinik, kiunguhungniq, naluqharniq itqalimaiqtuq, ihuittun qanuriliurutin, ilauqatigijumangitait havaqatini, turaangahuiqtuq, ihumaginginniq puigulhilaqijuqlu, iqujuq imaaluu/imaaluunniit uppirlaittunik taimaittuutaanniguq qanuriliurutimini.
- g. Aanniqnainnikkut: Havakti piniarungnarhijuq aanniqattarutinik havagiaqtunginnikkullu aanniqnirnin havakvingmi ahinilu. Havakti qujaginnainnarluni hanaqidjutiniarungnarhijait hanalruti pidjutiluni aannirutinik ahirutiniklu, pilunilukiaq amigaiqjuummiqtunik aannirniqnik hanalrutinilu ahiruqnirnik piqattaliqluni taapkunani havaktiup munarijainni. Havakti akhuuqtipkaqtinniarungnarhijait hanalrutin havaktakhat angummadjutipkaqtinnahuaqhugit havalluangitpangnirnin. Havakti malilimaittuknaqhijuq aanniaqtailinikkut havagutinun malingitpiaqlugillu maligaghut.

Havagutikhat Hanaqidjutikkut Havatimik Uqaqhimajuq uuminnga Hunanik Atuqnikkut Ihuangidjutimik

12. Havakti uqaqhimakpat ajuqhautiqaqtun uumannga hunanik atuqnikkut ihuangidjutimin, Atanngujaq tunijakhaa hapkuat ilitturipkaidjutit havaktimun:
  - Hunanik atuqnikkut ihuangidjutin ihumagijaujuq aanniarutiujuq;
  - Aanniaqnikkut havaguiqhimallagutit tutquumajun ikaaqniit pijaaqtullu atukkirutit ikaaqniit, atuqtuttaaqtun havaktimin pijaangani taaktinin ihivriuqnirnik, angiqtauhimajunik havauhiqtuidjutinik aanniaqvikmungaqtikpainaikkulluunniit;
  - Aanniaqnikkut aullaarutit ikajurutit hailihimajun havaktimun upautijaangani mamihaqnikkut pinahuarutimik uumungaluunniit hanaqidjutivikmunluunniit.
  - Pitqulugu havakti takujaqtuqluni Taaktimin qanurittukhauninganun aanniarutim pitquininganunlu hanaqidjutikhaitigun hivunikhamik.
  - Ilitturipkaqtillu HR-kunni Havakti uumuuna ilitturipkaidjutimi.
13. Ilitturidjutimin uUMANI hunanik atuqnikkut ihuangidjutimik uumannga laisiqaqtumin Taaktimin, havakti imailiuqtukhaq;

Havaktuliqinikkut Ikayuutikhaq Makpiraaq

1006: Taanganik, Higaaqluknik Aallaniklu
Aangajaaqnaqtunik Havautinik

- Ilitturipkaqtillugu Atanngujat ukuallu/taimaaluuunniit uqaqatigilugu Utiffaaqnikkut Havangnirmun Ikajuqtikajurutikhanik hivunniurutikhaniklu aullaqtirnikkut uuminnga ikajurnikkut havagut;
- Havaqatigilugi Atanngujaa mighaagun aanniaqnikkut havaguiqhimallaknikkut pitqujauhimjut taimaatun havaguiqhimallaktukhaukpait ilaujaamini mamaharutikhanun hanaqidjutivikmunluunniit;
- Ihivriuqlugit GN-kunni Aanniaqnikkut Aullarutit Maliktakhat hivunniurutikhanun; imaal
- Maliklugu una Utiffaaqnikkut Havangnirmun Maligaghaq pijaami havangnikkut ikajurutimik.

Atanniqtuidjutit Naunaitkutillu

14. Utiffaaqnikkut Havangnirmun Maligaghaq
15. GN-kunni Havaktini Aanniaqnikkut Aullarutit Maliktakhat
16. HRM 316: Havagutini Aulapkainiq
17. HRM 801: Havaktunun Huaktuutit
18. HRM 1002: Havagvingni Aanniaqtailinikkut Aaniqtailinikkullu
19. HRM 1005: Higaaqnaittuq Havagvik
20. HRM 1006: Taanganik, Higaaqluknik Aallaniklu Aangajaaqnaqtunik Havautinik
21. HRM 1306: Aanniaqnikkut Havaguiqhimallaknikkut

Uqaqatigivikhat

1. Naunaijattiaqniqnik aallanikluunniit ilitturipkaidjutikhanik, uqaqatigilugu: Aulapkaiji, Havaktuliqijini Kivgaqtujit Havaanunlu Naunaijarnikkun Kiinaujaliqijikkut Havakvia Iqaluit, Nunavut 975-6211